مجلهٔ
دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی

ویژه‌نامهٔ تخصصی زبان و ادبیات فارسی (٦)

سال چهاردهم، شمارهٔ ۵۴-۵۵

پاییز و زمستان ۱۳۸۵

درنگی بر ایوان مدائن خاقانی	سید احمد پارسا
چرا نیما را شاعر «آی آدم‌ها» می‌نامند؟	تقی پورنامداریان و...
شطح: سرریزهای روح بر زبان	محمد تقوی
خواجه یوسف همدانی...	حمیرا زمردی
سخن و آپولو (دو نشریه ادبی جریان‌ساز...)	حبیب‌الله عباسی
رجزخوانی در شاهنامه	غلامعلی فلاح
وطن در شعر مشروطه	ناصر نیکوبخت و...

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]

بسم‌الله الرحمن الرحیم

مجلهٔ دانشکدهٔ
ادبیات و علوم انسانی

ویژه‌نامهٔ تخصصی زبان و ادبیات فارسی(٦)

دورهٔ جدید، سال چهاردهم، شمارهٔ ۵۴-۵۵
پاییز و زمستان ۱۳۸۵

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]

فصلنامهٔ علمی ـ پژوهشی

* **مدیر مسئول:** دکتر غلامعلی فلاح

* **سردبیر ویژه‌نامه:** دکتر محمود فتوحی

* **ویراستار انگلیسی:** دکتر محمودرضا عطایی

* **هیئت تحریریه:**

دکتر تقی پورنامداریان	استاد پژوهشگاه علوم انسانی
دکتر جلیل تجلیل	استاد دانشگاه تهران
دکتر علی‌محمد حق‌شناس	استاد دانشگاه تهران
دکتر حکیمه دبیران	دانشیار دانشگاه تربیت معلم
دکتر علی‌محمد سجادی	استاد دانشگاه شهید بهشتی
دکتر علی شیخ‌الاسلامی	استاد دانشگاه تهران
دکتر محمود عابدی	استاد دانشگاه تربیت معلم
دکتر حبیب‌الله عباسی	دانشیار دانشگاه تربیت معلم
دکتر محمود فتوحی	دانشیار دانشگاه تربیت معلم
دکتر عباس ماهیار	استاد دانشگاه تربیت معلم

مدیر اجرایی: رقیه صالح‌پور

حروف‌چینی و صفحه‌آرایی: طاهره سادات میراحمدی

نمونه‌خوان: زهرا صابری

دریافت درجهٔ علمی ـ پژوهشی ۳/۲۹۱۰/۳۶۸ ۸۰/۳/۲۲ و ۳/۲۹۱۰/۲۱۴ ۷۶/۳/۲۴

نشانی: ایران، تهران، خیابان شهید مفتح، شمارهٔ ۴۹، دانشگاه تربیت معلم، دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی، کد پستی:۱۵۶۱۴ **تلفن:** ۸۸۸۲۸۲۹۲

نشانی پست الکترونیک: mda_72@yahoo.com

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]

درخواست اشتراک

مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی

دانشگاه تربیت معلم

نام و نام خانوادگی	مؤسسه	
شغل	تحصیلات	سن
نشانی: استان	شهر	خیابان
کوچه	پلاک	شمارهٔ درخواستی
کدپستی	صندوق پستی	تلفن
نشانی الکترونیکی		
مبلغ پرداختی		

شرایط اشتراک:

بهای تک‌شماره: ۱۰۰۰۰ ریال

دانشجویان: ۲۵۰۰ ریال (با ارائهٔ گواهی اشتغال به تحصیل)

بهای اشتراک سالانه: ۴۰۰۰۰ ریال

فیش پرداخت وجه اشتراک به حساب جاری ۹۰۰۱۱ به نام درآمدهای اختصاصی دانشگاه تربیت معلم نزد بانک ملی شعبهٔ دانشگاه تربیت معلم، همراه «درخواست اشتراک» به دفتر مجله ارسال گردد.

نشانی:

مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی

خیابان شهید دکتر مفتح، شمارهٔ ۴۹

تهران، کدپستی ۱۵۶۱۴- ایران

تلفن: ۸۸۸۲۸۲۹۲

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]

یادآوری به نویسندگان مقاله

مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی به منظور ارائهٔ نظریه‌ها و یافته‌های علمی پژوهندگان، هر فصل یک بار منتشر می‌شود. از آن‌جا که این مجله فقط مقالات پژوهشی را منتشر می‌کند، لازم است چارچوب مقالهٔ پژوهشی را یاد آور شویم.

- *مقالهٔ پژوهشی* حاوی یک مسئلهٔ علمی، نظر، اندیشه، پیام و یا دعوی و دست‌کم روش تازه‌ای است که حاصل تحقیق پژوهنده است و به روشی علمی و منطقی بیان و اثبات می‌شود.
- مقاله در برنامهٔ **word** با قلم لوتوس ۱۳ تایپ شود، و سه نسخه از آن روی کاغذ **A4** (یک‌رو) همراه با دیسکت ارسال گردد. حجم مقاله از ۲۰ صفحهٔ ۲٤ سطری بیشتر نباشد.
- *عنوان، نام و نشانی نویسنده*: در برگهٔ رویهٔ مقاله، نام نویسنده / نویسندگان ـ استاد راهنما ـ عنوان شغلی یا علمی و نام و نشانی کامل مؤسسه‌ای که پژوهش در آن انجام گرفته است.
- ساختار مقاله: چکیده ← مقدمه ← متن (طرح مقدمات، بحث) ← نتیجه‌گیری ← پی‌نوشت ← منابع
- چکیده: چکیده در صفحه‌ای جداگانه، در حداکثر ۲۰۰ کلمه شامل مسئلهٔ تحقیق، روش کار و نتایج حاصله به فارسی و انگلیسی به همراه کلیدواژه‌ها.
- مقدمه: شامل طرح موضوع یا مسئلهٔ تحقیق، ضرورت آن و پیشینهٔ تحقیقات انجام شده در بارهٔ موضوع.
- نمودارها و شکل‌ها: تا حد امکان به صورت آماده برای چاپ ارائه شوند و جای آن‌ها در متن اصلی مشخص شود. مندرجات جدول‌ها روشن و آشکار باشد و شماره‌گذاری آنها نیز به ترتیبی باشد که در متن می‌آید.
- منابع و مآخذ: در ذکر منابع و مآخذ پایان مقاله الگوی زیر اعمال شود:

کتاب: نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. (تاریخ انتشار). *نام کتاب*. نام مترجم یا مصحح. تعداد جلد. نوبت چاپ، محل نشر: ناشر.

مقاله: الف) از مجلات: نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. (تاریخ انتشار). «عنوان مقاله»؛ نام نشریه، دورهٔ مجله، شماره، شمارهٔ صفحه ابتدا و انتهای مقاله.

ب) از مجموعه‌ها: نام خانوادگی نویسنده، نام. (تاریخ انتشار). «عنوان مقاله». *نام مجموعه یا کتاب*. نام و نام‌خانوادگی تدوین کننده مجموعه. محل نشر: ناشر. شمارهٔ صفحه ابتدا و انتهای مقاله.

پایگاه‌های وب: نام خانوادگی نویسنده، نام. (تاریخ انتشار). «عنوان موضوع»، نام و نشانی پایگاه اینترنتی با قلم ایتالیک، تاریخ آخرین بازنگری در پایگاه.

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]

- **ارجاعات: در داخل متن دقیقاً به این صورت بیاید: (نام‌خانوادگی نویسنده، سال نشر: شماره صفحه).**
- **پی‌نوشت: در پانویس صفحات مقاله هیچ‌گونه توضیحی درج نشود، هرگونه توضیحی با شماره تک بـه پی‌نوشت ـ که در پایان مقاله و پیش از منابع و مآخذ می‌آید ـ منتقل گردد.**

مقالات پس از بررسی و ارزیابی علمی، در صورت تأیید در نوبت چاپ قرار می‌گیرد.

مقالات ارسالی برگردانده نمی‌شود.

مجله در تلخیص و ویرایش مقالات رسیده آزاد است.

مجله دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تربیت معلم

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]

فهرست مقالات

درنگی بر ایوان مدائن خاقانی ۵
سید احمد پارسا
چرا نیما را شاعر «آی آدم‌ها» می‌نامند؟ ۱۹
تقی پورنامداریان و محمد بیرانوندی
شطح: سرریزهای روح بر زبان ۳۷
محمد تقوی
خواجه یوسف همدانی (بررسی انتقادی احوال و آثار و روایات)..... ۷۳
حمیرا زمرّدی
سخن و آپولو (دو نشریه ادبی جریان‌ساز در ایران و مصر) ۹۱
حبیب‌الله عباسی
رجزخوانی در شاهنامه ۱۰۷
غلامعلی فلاح
وطن در شعر مشروطه ۱۳۱
ناصر نیکوبخت و غلامعلی زارع
چکیده انگلیسی ۱۵۱

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]

Table of Contents

A Reflection on Khaghani Shervani's 'Taq-e Kasra' Qasida 5
Seyyed Ahmad Parsa

Why is Nima called "Ai Adamha" Poet ? 19
Taghi Pournamdarian and Mohammad Biranvandi

The Paradoxes of Sufism and its expositions 37
Mohammad Taghavi

A Critical study on the States, Works, and Speeches of Khaje Yousef-e Hamedani 73
Homeira Zomorrodi

Towards Arabic & Persian Romanticism : Resemblances between *Appolo* and *Sokhan* 91
Habibollah Abbasi

Shahname and Bragging in the Battle Field 107
Gholam Ali Fallah

"Nation" in Constitution Age Poetry.....131
Nasser Nikoobakht and Gholam Ali Zareh

Abstract 151

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]

Journal of The Faculty of Literature and Humanities

The Special Issue of the
Persian Language and Literature

EDITORIAL BOARD

quarterly
* **Managing Director**: Gholam-Ali Fallah, ph.D,
* **Editor-in-Chief**: Mahmoud Fotouhi. Ph.D,
* **English Editor**: Mahmoud-reza Ataei, ph.D,
* **Editorial Board**:
Taqi Poornamdarian/ Professor of Institute for Humanities and Cultural Studies.
Ali-Mohammad Haqshenas/ Professor of Tehran University.
Ali-Mohammad Sajjadi/ Professor of Shahid Beheshti University.
Ali Sheykhol-Eslami/ Professor of Tehran University.
Mahmoud Abedi/ Professor of Tarbiat Moallem University, Tehran.
Abbas Mahyar/ Professor of Tarbiat Moallem University, Tehran.
Hakimeh Dabiran/ Associate Professor of Tarbiat Moallem University, Tehran.
Habibollah Abbasi/ Associate Professor of Tarbiat Moallem University, Tehran.
Mahmoud Fotoohi/ Associate Professor of Tarbiat Moallem University, Tehran.

Address: 49, Mofateh Ave., Postal Code: 1571914911.
Tehran-slamic Republic of iran.
Tel: +98(21)88828292

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]

Tarbiat Moallem University

Faculty of Literature and Humanities

Journal of the Faculty of Literature and Humanities

The Special Issue
of the
Persian Language and Literature

No. 6

Vol. 14, No. 54-55
autumn and winter 2006
Tehran, Iran

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]

Tarbiat Moallem University
Faculty of Literature and Humanities

Persian Language and Literature No.6

Vol. 14. No. 54-55
Autumn and winter 2006

A Reflection on Khaghani	Seyyed Ahmad Parsa
Why is Nima called "Ai Adamha" Poet?	Pournamdarian,…
The Paradoxes of Sufism and its…	Mohammad Taghavi
A Critical study on the States, …	Homeira Zomorrodi
Towards Arabic & Persian …	Habibollah Abbasi
Shahname and Bragging in the …	Gholam Ali Fallah
"Nation" in Constitution Age Poetry…	Nasser Nikoobakht,…

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.24766925.1385.14.55.18.8]